

1970'lerden bu yana Türkiye'deki gelişmeler anımsandığında emperyalizme emperyalizme karşı mücadeleyle hizmet edildiği anlaşılıyor.

1970'lere doğru Türkiye'de daha önce örneklerine rastlanmayan birşeyler olmaya başladı. Bir yandan, proleterleştirilememiş emekçi kitlesi başta İstanbul olmak üzere kentlerde denetimsiz biçimde yoğunlaşmaya başladı. Diğer yandan, proleterleşememiş emekçilerin - hızla büyümekte olan doğru dürüst sermayeleşememiş, «sermayemsilemiş» sanayi ve hizmet sektörlerine daha yoğun biçimde emek arz ederlerken- yaşamlarındaki belirleyici bağlar sermayeci bağlar değil, işbirlikçilerin ve bunları patron/efendi/üstat belleyenlerin «kapitalizm öncesi», bunlar arasında daha teknik bir üslupla konuştuğu izlenimini vermek isteyenlerin «prekapitalist» ya da «feodal» dedikleri, ama feodal olmadıkları aleni, prekapitalist olduklarının savlanması temelsiz bir zorlama olan hemşehrilik, «bizim-mahalleden»lik ve benzeri bağlardı. Bu bağlar Türkiye'de gelişmekte olan sermayemsinin ya da tüm dünyanın tek egemeni olmaya yönelmiş olan sermayenin ne hizmetindeydi ne de denetimine sokulabiliyordu. Dünya sermayesinin sahibi emperyalistler ve bunların Türkiye'deki ajentalığını yapan sermayemsi sahipleri bu koşullar altında ne yapabilirlerdi?

Bildik siyasi taktiktir: «İkna edemiyorsan, kafasını karıştır.» Sermayedarların emekçilerden talebi yaşamlarının denetimini teslim almak olduğuna göre, emekçileri «yaşamınızın denetimini bize teslim edin,» diye ikna etmesi mümkün değildir. Geriye ne kalıyor? Emekçiler üzerinde sermayedarların tek siyasi taktiği kafa karıştırmaktır.

1970'lerle birlikte, olmayan kumaşın rengini tartışarak birbirlerinden ayrılan, birbirleriyle rekabete giren ve döğüşen, gelişmekte olan emekçilerin tepkilerinin önünde set olan, isminde genellikle «Dev», «Halk», «Gençlik» barındıran örgütler türedi. Retorikte devrim kaçınılmaz bir süreç, halk herşeyi hak eden mazlum, gençlik devrim sürecinde halk için fedai olarak sunulsa bile pratikte devrim üretilecek bir mal, halk kullanılacak bir alet, gençlik ise özne idi. Sorun örneğin, «devrim kırdan mı başlatılmalı yoksa kentten mi?», «Devrim yapılırken Rus devrimi mi, Çin devrimi mi örnek alınmalı; yoksa Latin Amerika, Yugoslavya ya da Arnavutluk deneyimlerine mi dayanılmalı?», «Kültür devrimi mi önce

gelmeli, yoksa siyasal devrim mi?» v.b. idi. Kendilerini 1970'lere doğru Amerikan denizcilerini Boğaz'ın soğuk sularına atanlar ve ardılları olarak görenler, emperyalistlere hizmette kusur ettiği için zaten cezalandırılmaya çalışılan «devlet»e, sermaye ve sermayemsinin yayılmasında sorun çıkararak yerel iktidar sahiplerine, iyi niyetle davrananları emperyalizm karşıtı olan ancak başka bir kanaldan emperyalizmin maşası haline gelmiş olan milliyetçilere, sermayemsiye rakip olan kendi çapında girişimcilere ve nihayet birbirlerine yani emperyalizmle mücadele uğruna kendilerini adanmış olanlara saldırıp durdular. Avrupai yöntem, dönüp dolaşıp (kurama en uygun haline Nazi Almanyasında ulaşmış bulunan) liberal burjuva demokrasisi ülküsüne varacak olan idealist devrimcilik sayesinde devrimci emekçileri birbirine kırdırmaktır.

Öte yandan denetimi zor, proleterleştirilememiş emekçilerin tehditkar pratikleri özellikle DİSK aracılığıyla örgütlülük içinde eriyor gözükmese bile heterojenliğini ve denetlenemezliğini sürdürüyordu; emekçi sınıfı toplumun her yerinde devrimci bir esintiydi. Sermayeye hedef olabilmesi için sınıf olmaktan çıkması ve görüldüğünde «işte bak sınıf bu,» denebilecek bir biçime kavuşması gerekiyordu. 1 Mayıs meydanı bu işi gördü. Taksim'de ilk 1 Mayıs'ta bir biçim olarak «işçi sınıfı» görülür hale geldi. İkinci 1 Mayıs'ta biçimlenmiş olan «işçi sınıfı» kurşunlandı. Kovboy yöntemi, emekçileri bir araya toplayıp, bir araya toplandıklarında neler yapacaklarını gösterip, özgür iradeleriyle bir araya gelmekten vaz geçmelerini sağlamaktır.

Hollywood filmlerinde «iyi polis»-«kötü polis» çiftleri vardır. Anlaşılmaz birşeydir. Polisin filimlerde sunulduğu biçimde iyisi kötüsü mü olur? Yaptıkları, yani polislik iyiyse, polislik yapan iyi birşey yapar; yok polislik kötüyse, tersi olur. Üstelik, filimlerde polislerin her ikisi de aynı maksattadır. Yani, aynı işte kendi paylarına düşenleri yaparlar.

Uzun sözün kısası 1970'lerde devrimciler, ilericiler, gençlik emperyalizmle mücadele etmişlik şanı için emperyalizme hizmet eyleminde bulundular. Aradan yirmiden fazla yıl geçti. Kalın bir uçla hızlı bir karikatürünü yaparsak neler oldu? Kanlı 1 Mayıs sonrası, emekçi sınıfı 15-16 Haziran'da olduğu gibi esmez oldu. Denetimi sermayemsi sahiplerinde ya da doğrudan sermaye sahiplerinde olan burjuva örgütler emekçi sınıfının temsili olarak

yorumlanmaya başlandı. İsimlerinde «Dev», «Halk», «Gençlik» barındıran örgütlerin özneleri Avrupa'da şeflerinin, efendilerinin kanatlarının altına sığınırken, örgütlerin fedaileri idam sehparlarında, çatışmalarda, ölüm oruçlarında kırılıp gittiler, kalanları onlarca yıl hapisler yattıktan sonra ardlarında anlamsızlaşmış esaretleri önlerinde artakalmış yaşam kırıntıları ile bir o yana bir bu yana savrulup durdular. Ancak bunlar, ucundan kıyısından bulaşanları da katsak yüzbin kişiyi ya bulur ya bulmaz.

Geriye kalan elli-altmış milyon kişiye ne oldu? Bir birey, bir özne olanların imkansız devrimciliğine inat ne «devrim»e alet oldular ne de teslime yanaştılar. Dünyaya uyup, dünyayı kendilerine uydurdular. 12 Eylül sürecinde, iş güvencesi, gecekondü affı, emeklilik gibi aletlerle ellerine sahip olacağı birşeyler verildi. Sonra devletin sermayemsi sahiplerine borçlandırılması yoluyla bunlar geri alınmaya kalkışıldı. 1980'lerde çıkarılıp yaygınlaştırılan «devletin malı deniz, yemeyen keriz» saçmalığını fikir sanıp ona dayandırılarak «deniz bitti» diye veryansın edilerek «halk»ın eline verilmiş olana el koyma girişiminin başarısızlığı sonrası sermaye devreye doğrudan girdi.

1993'ten sonra iç borçların dış borca çevrilme girişimiyle kendini göstermeye başlayan sermayenin emperyalist atağı, 2000 yılından sonra Türkiye'de yaşamın her kısmında yoğun biçimde hissedilir duruma geldi. İnsan haklarıydı, adaletiydi, kalkınmasıydı derken, «halk»ın önce artık elinde ne kalmışsa onu, sonra bizzat kendini teslim almak için engel görünen ne varsa pervasızca devrilmeye başlandı. Bir yandan güya «halk»a ödettireceklerini sandıkları, kimin kimden alıp, ne yaptığı meçhul borçlarla devlet borçlandırıldı, borçlandırılmaya devam ediyor; diğer yandan, kredi kartlarıyla, tüketici kredileriyle «halk» doğrudan borçlandırıldı, borçlandırılmaya devam ediyor.

Ne yapmalı? Örneğin, Kürt halkının şanlı devrimcileri, 1970'lerdeki devrimcilerden farklı mıydı, farklı mı? Ya kadın hakları savunucuları, ya çevreciler? Ya sivil toplum örgütleri (burjuva sosyete dernekleri)? Şu dönemde ister emperyalistlerin maaşlı askeri ol, ister mahalle kabadayısı, eline silah aldığı anda kendin gibi garibanlardan başkasını vurabilir misin? Kâra (yani sömürüye, yani zülme) yeni bir biçim vermeye uğraşan sermayenin

önündeki en büyük engel markaların, büyük satış merkezlerinin, standartların, abuk sabuk hakların, «®» işaretlerinin «halk»a birşey ifade etmemesi durumu değil midir? Devrimcilik, ilerencilik nasıl bunların savunusu olabiliyor?

ABLASI, ABİSİ, YAPMAYALIM; EMPERYALİZME EMPERYALİZMLE MÜCADELEYLE
HİZMET EDENLERE UYMAYALIM!
YOKSA,

«Acıyorsam sana anam avradım olsun , Ama aşk olsun sana çocuk , AŞK olsun !»

Türkali Mah., Beşiktaş, Kasım 2003